

'Windturbines het nieuwe asbest'

Door **RICHARD VAN DE CROMMERT EN EDWIN TIMMER**
03 feb. 2021 in BINNENLAND

AMSTERDAM - Windturbines zijn het nieuwe asbest. Er zijn belangrijke aanwijzingen dat de overlast van te dicht bij bebouwing geplaatste windturbines slecht is voor de menselijke gezondheid, maar dit gevaar wordt nog amper onderkend.

Die waarschuwing klonk dinsdagavond in de Stopera tijdens een inspraakavond van deskundigen over de Amsterdamse plannen om onder meer in het IJmeer hoge windturbines te plaatsen. Als onderdeel van haar ambitieuze klimaatbeleid wil het groene stadsbestuur windturbines plaatsen op minder dan 400 meter afstand van de IJburgse oever.

Twee artsen en tevens geluidsspecialisten waarschuwen echter voor slaapverstoring, vermoeidheid, concentratieverlies en zelfs kans op depressiviteit bij omwonenden van windturbines. Klinisch-fysicus en audioloog Jan de Laat van het LUMC ziekenhuis in Leiden acht de kans aanwezig dat vier op de vijf personen problemen ondervinden als turbines op minder dan 800 meter van huizen draaien.

„Er zijn echter allerlei belangengroepen die deze gezondheidsproblemen proberen te bagatelliseren”, stelde emeritus hoogleraar KNO-heelkunde Louw Feenstra voor

de Amsterdamse raadsleden. „Dat hebben we eerder gezien. Bij asbest bijvoorbeeld. Daarvan is ook lang beweerd dat het amper gevolgen zou hebben. Net als bij roken en tabak.” Zo vindt Feenstra een rapport van het RIVM over gezondheidseffecten veel te optimistisch.

Geluidsdeskundige Frits van den Berg ziet het allemaal minder negatief in. Volgens hem geven windturbines zeker hinder: via geluid, slagschaduw, licht en trillingen. Maar volgens hem is het niet bewezen dat windturbines ook gezondheidsschade veroorzaken.

Windmolens

Om de gezondheid van haar burgers te beschermen zou het stadsbestuur echter geen windturbines neer moeten zetten op minder dan anderhalve kilometer afstand van bebouwing, zo benadrukte De Laat. Dat maakt het zoekgebied in het IJmeer, nabij Gaasperplas of langs de ring A10 Noord echter een stuk kleiner.

Over één ding zijn de artsen en geluidsdeskundigen het eens: burgers die geen inspraak hebben in de plannen en het gevoel hebben dat hen iets wordt opgelegd, zullen ook veel meer hinder ervaren.

Niet alleen de menselijke gezondheid is in het geding bij plaatsing van windturbines in het IJmeer. Ook de leefomgeving van watervogels en vleermuizen staat op het spel. Zo vinden Vogelbescherming Nederland en Natuurmonumenten.

„Windmolens zijn gevaarlijk voor vleermuizen”, zegt Martijn de Jong van Natuurmonumenten. „Niet omdat ze ertegenaan vliegen, maar door de sterke luchtwervelingen. Vleermuizen kunnen daardoor imploderen. Hun longen klappen in elkaar.” Voor vogels geldt, nog afgezien van de botsingen, dat geen enkel exemplaar in de buurt van turbines wil broeden.

Zet geen windturbines in het IJmeer, waarschuwt de natuurhoek. Want het verstoort de plek waar dieren juist niet gestoord mogen worden. Peter de Jong van Natuur & Milieu acht het risico op een naderende klimaatapocalyps echter te groot om helemaal geen windmolens in Natura 2000-gebieden te plaatsen. Hij vindt dat je de dreiging voor vogels wel in perspectief moet zien. „Ook huiskatten en verkeer zijn een gevaar voor vogels.”